

ایران زندگی

گزارش «ایران» از چگونگی تزریق واکسن به معلولان در پیک پنجم کرونا

معلولان در انتظار واکسیناسیون در منزل

پرسنور فیزی
خبرنگار

منحنی تزریق واکسن علیه بیماری کرونا روند صعودی به خود گرفته است و روزانه به طور میانگین بیش از ۵۰۰ هزار دوز واکسن در کشور تزریق می‌شود. حالا آمار تزریق واکسن برای اقشار مختلف جامعه به بیش از ۲۸ میلیون دوز رسیده و امید است با واکسیناسیون سریع‌تر آمار مرگ و میر ناشی از این بیماری کاهش یابد و همچنین از شدت بیماری در مبتلایان کاسته شود. سالمندان و افراد دارای معلولیت مقیم در آسایشگاه‌ها و مراکز نگهداری شبانه روزی یکی از گروه‌هایی بودند که دراولویت واکسیناسیون قرارگرفته‌اند و خوشبختانه با تزریق دوز دوم میزان ابتلا و فوت ناشی از کرونا در این مراکز به طور محسوسی کاهش یافته است. در این میان اما کم نیستند افرادی که از معلولیت شدید و خیلی شدید رنج می‌برند و به جای آسایشگاه در خانه و درمیان اعضای خانواده خود زندگی می‌کنند. افرادی که به دلیل ضعف جسمانی شدید در زمره واجدان شرایط تزریق واکسن قرار دارند اما امکان رفتن به مراکز تزریق واکسیناسیون برای آنها وجود ندارد.

دوازدهم مرداد ماه سال جاری رئیس سازمان بهزیستی کشور با بیان اینکه دو نوبت واکسیناسیون برای افراد دارای معلولیت و سالمندان مقیم در بیش از یک هزار مرکز نگهداری شبانه روزی به پایان رسیده، از آغاز واکسیناسیون ۵۱۷ هزار نفر از افراد دارای معلولیت شدید و خیلی شدید ۱۸ تا ۵۸ ساله‌ای خبر داد که در خانه مقیم هستند. خبر خوبی که بسیاری از خانواده‌های افراد دارای معلولیت منتظر آن بودند.

در همین راستا مصطفی سراج مدیرکل سابق مراکز مراقبتی و سازمان بهزیستی کشور هم از تمهیدات لازم برای مراجعه این افراد به مراکز تزریق واکسن خبر داد و به «ایران» گفت:از آنجایی که بسیاری از این افراد دچار مشکلات عیدیه‌ای هستند تا ادارات کل در استان های مختلف هماهنگی لازم صورت گرفته تا برای ایاب و ذهاب این افراد به مراکز تزریق واکسن مساعدت‌های لازم صورت گیرد.

پیشت بینی ما این است که از این ۵۱۷ هزار نفر بیش از ۴۰۰ هزار نفر بتوانند با همکاری خانواده و کمک مددکاران بهزیستی به مراکز مراجعه کرده و واکسن تزریق کنند. از سوی دیگر در بهزیستی تلاش می‌شود با هماهنگی وزارت بهداشت امکان واکسیناسیون در منزل برای سایر افرادی که توانایی مراجعه به مراکز ندارند، فراهم شود.

مدیرکل دارو و مواد تحت کنترل سازمان غذا و دارو اعلام کرد

توزیع داروی درمان «قارچ سیاه» در داروخانه‌های منتخب

مدیرکل دارو و مواد تحت کنترل سازمان غذا و دارو از توزیع داروی «آمفوتریسین بی» در داروخانه‌های منتخب سراسر کشور خبر داد.

به گزارش ایسنا، دکتر جیدر محمدی با اشاره به کمبود مقطعی داروی آمفوتریسین بی که به دلیل افزایش بیماران مبتلا به موکور (قارچ سیاه) گفت: در گذشته میزان نیاز ماهانه کل کشور به این دارو تنها ۸ الی ۹ هزار عدد بود اما با افزایش موارد ابتلا به قارچ سیاه در بیماران مبتلا به کرونا دلتا، میزان مصرف دو ماهه کشور طی یک هفته به اتمام رسید. وی افزود: سازمان غذا و دارو بلافاصله نسبت به واردات فوری این دارو اقدام و داروی مورد نیاز روز گذشته وارد کشور شده و پس از شناسه‌گذاری تحویل شرکت‌های پخش شد. مدیرکل دارو و مواد تحت کنترل سازمان غذا و دارو خاطرنشان کرد: آمفوتریسین بی از روز ۹ شهریور) در داروخانه‌های منتخب سراسر کشور توزیع شده و در دسترس بیماران قرار دارد. بنابراین اعلام عمومی سازمان غذا و دارو، به گفته وی واردات داروی آمفوتریسین تا رفع نیاز کامل بیماران ادامه خواهد داشت و به‌صورت مستمر وارد و توزیع خواهد شد، اگرچه منطق و قوانین جاری کشور حکم می‌کند به منظور مدیریت هرچه بیشتر منابع، تجویز این اقلام با نهایت دقت و مطابق دستورالعمل‌های ابلاغی معاونت درمان انجام شود و دانشگاه‌های علوم پزشکی نیز باید در اجرای این راهنماهای الزامی نظارت کنند.

رئیس اداره سلامت مادران وزارت بهداشت:

مادران باردار بالای ۳۵ سال واکسن سینوفارم بزند

رئیس اداره سلامت مادران وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی گفت: در حال حاضر به همه مادران بالای ۳۵ سال تزریق واکسن سینوفارم توصیه می‌شود. به گزارش ایرنا از وبدا، نسرین چنگیزی افزود: همچنین به مادران باردار کمتر از ۳۵ سال که با مشکلات قلبی، دیابت، فشار خون، مشکلات کلیوی مزمن، سیروز، کم خونی داسلی شکل و یا بیماری‌های دیگر دست و پنجه نرم می‌کنند هم واکسن سینوفارم توصیه می‌شود. وی ادامه داد: در صورتی که در فهرست اعلام شده بیماری خاص مادر باردار وجود نداشته باشد، مستندات پزشکی مادر باید به مراکز و پایگاه‌های بهداشتی ارائه شده و پس از بررسی‌های صورت گرفته واکسیناسیون انجام خواهد شد و براساس اولویت و اسامی، مادرانی که در حوزه بهداشت پرورنده دارند فراخوان می‌شوند و می‌توانند با معرفی‌نامه به مراکز واکسیناسیون مراجعه کنند. وی گفت: افرادی که اطلاعی از آدرس پایگاه‌های بهداشتی ندارند و نمی‌دانند به کجا باید مراجعه کنند، می‌توانند با شماره ۴۰۳۰ و کد داخلی مادران باردار که چهار است تماس حاصل کرده و آدرس محل زندگی خود را اعلام کنند، سپس همکاران ما در حوزه بهداشت با این عزیزان تماس گرفته و آدرس پایگاهی که باید برای مراقبت مراجعه کنند را به آنها اعلام می‌کنند.

مجموع مبتلایان	عبور مبتلایان از
چهارشنبه ۱۴۰۰/۶/۱۰ ۵۵۰۴۳۳۳۳ نفر	چهارشنبه ۱۴۰۰/۶/۱۰ ۴۳۳۳۳۱۵ نفر
مبتلایان جدید در ۲۴ ساعت گذشته	مجموع چنانچه نکلان
چهارشنبه ۱۴۰۰/۶/۱۰ ۳۳۳۱۷۰ نفر	چهارشنبه ۱۴۰۰/۶/۱۰ ۱۰۸۳۹۳ نفر
بتری	چنانچه نکلان در ۲۴ ساعت گذشته
۲۳۵۷	۵۹۹ نفر
سرپایی	واکسن سرپایی
۲۸۱۳	۹۰۵۸۲۰۴ نفر
	مجموع واکسن سرپایی در ۲۴ ساعت گذشته ۲۸۰۶۷۸۲۷

■ **لحظه شماری برای واکسیناسیون در منزل**

اما با وجود همه این اقدامات هنوز هم گروهی از معلولان بسترگرا که با شرایط بسیار سخت زندگی می‌گذرانند و به هیچ وجه توانایی خروج از خانه و مراجعه به مراکز تزریق واکسن را ندارند، همچنان چشم انتظار تیم‌های تزریق واکسن برای واکسیناسیون در منزل هستند. آقای اسدی یکی از همین افراد است. فرزندش سال هاست که به‌دلیل معلولیت شدید بسترگرا شده است. اما او و همسرش با وجود مشکلات بسیار، خودشان مسئولیت نگهداری از فرزندشان را برعهده گرفته‌اند.

آقای اسدی به «ایران» می‌گوید: نگهداری از مهرداد بسیار سخت است. تا قبل از شیوع بیماری کرونا همه نگرانی ما این بود که داروهای او را به‌موقع بدهیم و او را بدرستی جابه‌جا کنیم تا زخم بستر نگیرد البته دو پسر دیگر هم که ازدواج کرده‌اند در جابه‌جایی و استحمام او به ما کمک می‌کردند اما بعد از شیوع این بیماری آنها هم کمتر پیش ما می‌آیند. اصلا همه رفت و آمدها به خانه ما تعطیل شده است و ما در قرنطینه کامل به سر می‌بریم. چون مهرداد سیستم ایمنی ضعیفی دارد و ما نگرانیم شاید کسی ناقل باشد و او را بیمار کند.

همسر آقای اسدی می‌گوید: پس از یکسال و نیم ترس و قرنطینه سفت و سخت در خانه و در شرایطی که هر روز افسرده‌تر می‌شدم خبر واکسیناسیون در منزل توانست یکبار دیگر امید به زندگی را در ما زنده کند.

با اعلام اخبار واردات و تأمین واکسن صورت می‌گیرد

شتاب در واکسیناسیون

گروه اجتماعی/ وعده‌های مسئولان وزارت بهداشت وامور خارجه از آغاز یک هفته پرواکسن در کشور حکایت دارد. آن هم در شرایطی که منحنی پیک ابتلا در موج پنجم به قله نزدیک شده و حتی در برخی استان‌ها گفته می‌شود شیب ابتلا و فوتی‌ها روندی ثابت و گاهی روبه کاهش نشان می‌دهد.
امارهای پانزیر اعلام مرکز روابط عمومی و اطلاع رسانی وزارت بهداشت از وضعیت تزریق واکسن نیز بدین ترتیب است که تاکنون ۱۹ میلیون و ۹ هزار و ۶۲۳ نفر دوز اول واکسن کرونا و ۹ میلیون و ۵۸ هزار و ۲۰۴ نفر نیز دوز دوم را تزریق کرده‌اند و مجموع واکسن‌های تزریق شده در کشور به ۲۸ میلیون و ۶۷ هزار و ۸۲۷ دوز رسید.
با احتساب آمار اعلامی از سوی وزارت بهداشت، از ظهر روز نهم تا ظهر ۱۰ شهریور بالغ بر ۵۶۶ هزار و ۴۴۱ دوز واکسن در کشور تزریق شده است. گرچه از هفته‌های گذشته مدام شاهد رکورد شکنی‌های تازه‌ای از تعداد دوز تزریق روزانه واکسن در کشور بودیم اما در روزهای منتهی به آخر هفته کار واکسیناسیون در برخی برندهای واکسن با کندی مواجهه شده و در مواردی نیز سرگردانی گروه‌های اعلام شده جهت واکسیناسیون را در اغلب استان‌ها به دنبال داشته‌است با این حال مسئولان وزارت بهداشت می‌گویند این وقفه کوتاه مدت ناشی از عدم واردات واکسن در هفته جاری بوده است. البته طبق وعده‌وزیر بهداشت از این‌پس هفتگی ۵ میلیون واکسن وارد کشور می‌شود.

بر همین اساس نیز رئیس جمهوری روز گذشته در جلسه هیات دولت به صراحت اعلام کرد؛ اخبار خوبی از افزایش واردات و تولید داخلی واکسن دریافت شده است.
آیت‌الله دکتر سید ابراهیم رئیسی افزایش آمار واکسیناسیون در برابر بیماری کرونا را قابل تقدیر اما ناگافی عنوان کرد و اظهار داشت: یکی از مقدمات ضروری برای رونق کسب و کارها و بازگشایی مدارس و مراکز علمی و دانشگاهی، رسیدن به حد تصاب واکسیناسیون عمومی است.
تأکید رئیس جمهوری بر افزایش سرعت واکسیناسیون و بازگشایی مراکز آموزشی است.
دکتر رئیسی در همین زمینه اعلام کرد: مراکز واکسیناسیون به همت وزارت بهداشت و همکاری نهادهای ذیربط تا ۳ برابر شده است.
امیدواریم با تأمین واکسن‌های مورد نیاز از محل واردات و تولیدات داخلی هرچه سریع‌تر امکان بازگشایی مراکز آموزشی فراهم شود و اگر رسیدن به حد تصاب لازم با تأخیر انجام شود، بازگشایی مراکز آموزشی نیز با تأخیر انجام خواهد شد.

بنا به اعلام معاون بهداشت وزارت بهداشت؛ ایران با آغاز تزریق واکسن به افراد زیر ۶۰ سال عملاً وارد فاز چهارم برنامه ملی واکسیناسیون علیه کرونا شده و رزمه‌هایی از وعده واکسیناسیون عمومی با واردات حجم انبوهی از واکسن به کشور از هفته آینده به گوش می‌رسد. در عین حال در حال حاضر موعد واکسیناسیون گروه‌های سنی ۵۰ سال به بالا فرارسیده است و حتی در برخی استان‌های جنوبی و مرزی افراد ۴۰ سال به بالا هم واکسن کرونا را دریافت می‌کنند. همچنین واکسیناسیون صنایع و مراکز تولیدی هم در کشور آغاز شده است. با این حساب، به گفته وزارت بهداشتی‌ها، عملاً ایران وارد فاز چهارم واکسیناسیون علیه کرونا شده است. با این حال واکسیناسیون علیه کرونا در کشور از ابتدا با فراز و فرودهایی مواجه بود که همچنان هم ادامه دارد. کمبود مقطعی واکسن که ناشی از بدقولی واکسن‌سازان خارجی و البته ایجاد مشکلاتی در شرکت‌های تولید واکسن داخلی بود، یکی از چالش‌های عمده کشور در این حوزه است.

سوداگری با زمین‌های سوخته تالاب نیمه جان

تالاب انزلی با آتش طمع زمین خواران ۲ روز سوخت
| صفحه ۱۲

ماسک والکل و مواردی از این دست به هزینه تأمین داروهای برادرم و امیاحتاج زندگی شرایط سختی را برای من فراهم کرده است. حالا ترس و اضطراب از ابتلای او به بیماری را هم به این مشکلات اضافه کنید. می‌بینید که من حق دارم یک شب خواب آسوده نداشته باشم و هر شب کابوس ببینم.

او می‌گوید: راستش را بخواهید همان روزهایی که صحبت از واکسیناسیون در مراکز بهزیستی به میان آمد تصمیم گرفتم او را در یکی از این مراکز بستری کنم تا شاید به این ترتیب واکسن بزند و از جانش در برابر این بیماری محافظت شود اما برادر من بشتد به مادرم و ایسته است و با حضور در این مراکز شاید در برابر بیماری واکسینه شود اما دوری از مادر او را از پا در می‌آورد. البته مادرم هم یک روز بدون او دوام نخواهد آورد. حالا هم که گفته‌اند این گروه هم در زمره واجدان شرایط تزریق واکسن هستند، ما شرایطش را نداریم. چون امکان جابه‌جایی برادرم وجود ندارد. تنها امید ما این است که وعده سازمان بهزیستی برای واکسیناسیون در منزل زودتر محقق شود.

■ **منتظر اعلام زمان واکسیناسیون در خانه هستیم**

دکتر سعید آرام، رئیس سازمان بهزیستی شهرستان تهران در گفت‌وگو با «ایران» می‌گوید: بعد از توافق سازمان بهزیستی و وزارت بهداشت، افراد دارای معلولیت شدید و خیلی شدید با ارائه کارت معلولیت می‌توانند واکسن تزریق کنند. طبق پیگیری‌ای انجام شده تعدادی از این افراد دوز اول واکسن را تزریق کرده‌اند. اما چون واکسیناسیون خارج از سازمان بهزیستی و تحت نظارت وزارت بهداشت صورت می‌گیرد آمار دقیقی از تعداد افرادی که واکسیناسیون انجام داده‌اند در دست نیست.

رئیس بهزیستی تهران در ادامه با اشاره به تمهیدات صورت گرفته برای واکسیناسیون معلولان بسترگرایی در منزل، می‌افزاید: «برای افراد بسترگرا که به‌دلیل معلولیت خیلی شدید امکان خروج از خانه و حضور در مراکز تزریق واکسن را ندارند، مذاکراتی انجام شده است و خوشبختانه توافق‌هایی صورت گرفته است. به گونه‌ای که در استان تهران بالغ بر ۲۰۰۰ نفر به وزارت بهداشت معرفی شده‌اند تا طی تمهیدات و تدابیر لازم تزریق واکسن در منزل برای آنها صورت گیرد.» او تأکید می‌کند: در حال حاضر مشخصات این افراد در اختیار وزارت بهداشت قرار گرفته و مناطق دانشگاه‌های علوم پزشکی مشخص شده است. اما ما همچنان منتظر هستیم زمان دقیق انجام واکسیناسیون در منزل اعلام شود. بعد از اعلام موعد مقرر، بی‌تردید هماهنگی‌های لازم با مددجویان و خانواده‌های آنها صورت خواهد گرفت تا این امر به بهترین شکل انجام شود.

خود گرفت تا این امر به بهترین شکل انجام شود.

که هر از گاهی خود را نشان می‌دهد. در چند روز گذشته موجودی برخی واکسن‌ها به دلیل سرعت بالای واکسیناسیون در کشور به حداقل رسیده بود و حتی در برخی مراکز جمعیتی واکسیناسیون کرونا در تهران و برخی شهرستان‌ها تزریق دوز اول گروه‌های سنی جدید و همچنین نازنین دوز دوم به معطلی‌های زیاد همراه بود، گاهی هم به افراد واجد شرایط تزریق واکسن اعلام می‌شد که واکسن موجود نیست. موضوعی که در چند روز منتهی به آخر هفته به نگرانی‌ها در دسترسى به‌موقع به تزریق دوز دوم واکسن دامن زد. با این حال طبق وعده وزیر بهداشت قرار است از اول هفته واکسیناسیون کرونا با اولویت تزریق دوز دوم گروه‌های سنی جدید انجام شود. در همین زمینه دیروز وزیر امور خارجه و مدیر کل شرق آسیا و اقیانوسیه از واردات ۵ میلیون دوز واکسن طی روز آینده خبر داد. خبرها درباره واکسیناسیون گروه‌های شغلی جدید نیز امیدبخش است. دیروز سخنگوی ستاد ملی مقابله با کرونا از واکسیناسیون مشاغل جدید در مهر ماه خبر داد. علیرضا رئیسی در خصوص برخی مشاغل که واکسیناسیون آنها در مهرماه برنامه‌ریزی شده، توضیحاتی ارائه کرد. وی با بیان اینکه مشاغلی مانند فروشگاه‌های زنجیره‌ای و اینترنتی با شیوع بیماری کرونا به دلیل فعالیت مداوم در معرض ابتلا به بیماری کرونا قرار داشته‌اند، اظهار داشت: مشاغلی مانند هتلداران و ناوایی‌ها نیز حتی در شرایط قرمز کرونا مشغول به فعالیت بوده‌اند و برنامه‌ریزی برای واکسیناسیون آنها انجام شده‌است.

به‌گفته سخنگوی ستاد ملی مقابله با کرونا؛ البته آغاز واکسیناسیون این مشاغل نیاز به ثبت نام در سامانه وزارت بهداشت و تعیین هویت افراد دارد تا از این طریق واکسن مورد نیاز این گروه از مشاغل نیز تأمین شود. همچنین به دلیل پراکندگی این افراد در کشور باید آمار تعداد افراد مشخص شود و با توجه به ورود گسترده واکسن از مهرماه واکسیناسیون این دسته از مشاغل نیز از ماه آینده آغاز خواهد شد.

■ **واردات ۵ میلیون دوز واکسن کرونا از امروز**
به گزارش خبرنگار سیاسی ایرنا، «رضا زیب» عصر روز گذشته در حساب کاربری خود در توئیتر نوشت: فردا (امروز پنجشنبه) پنج میلیون دوز واکسن فوق برنامه می‌رسد.

وی ادامه داد: تلاش برای وارد کردن بیش از ۱۲ میلیون دوز دامه دارد. همچنین مهرداد جمال اورفنی معاون فنی گمرک ایران روز پنجشنبه گذشته -۴ شهریور- گفته بود که با ورود و ترخیص ۲ میلیون و ۲۲۰ هزار دوز واکسن چینی دیگر (۲۸ شهریور)، تعداد واکسن‌های وارداتی از مرزها ۲۸ میلیون دوز گذشت. بنابر این گزارش، تعداد محموله‌های واکسن وارد شده به کشور تاکنون ۴۱ و ۳۵۰ هزار دوز واکسن سینوفارم از کشور چین؛ ۳ محموله به تعداد ۲ میلیون و ۹۱۱ هزار و ۸۱۰ دوز واکسن آسترانکا از کشور ژاپن؛ یک محموله به تعداد ۴۵۲ هزار دوز واکسن کوکاکس از کشور ایتالیا؛ ۱۱ محموله به تعداد یک میلیون و ۴۵ هزار دوز واکسن اسپوتنیک از کشور روسیه؛ یک محموله به تعداد ۷۰۰ هزار و ۸۰۰ دوز واکسن کوکاکس از کشور کره جنوبی است.

همچنین طبق اعلام معاون فنی گمرک؛ یک محموله به تعداد ۳۱۵ هزار دوز واکسن آسترانکا از کشور روسیه؛ یک محموله به تعداد ۱۲۵ هزار دوز واکسن بهارات از کشور هندوستان است که با این توضیح جمع کل واکسن‌های وارده به کشور برابر با ۲۸ میلیون و ۸۹۹ هزار و ۶۱۰ دوز است.

یادداشت

خانواده‌زدایی، یک روی دیگر کرونا

مسعود مفا‌یی مقدم
استاد فلسفه‌تعالیم
و تربیت دانشگاه
شهید چمران اهواز

براساس برخی گزارش‌ها متأسفانه آمار فوتی‌ها بر اثر کرونا بسیار بیشتر از آمار رسمی است. براساس همین گزارش‌ها، تعداد عزیزانی که در اثر کرونا تاکنون از دست داده‌ایم تقریباً برابری می‌کند با تعداد شهدای ما در جنگ تحمیلی. این شرایط ایجاب می‌کند که همه توجهات به سمت کاهش تلفات باشد. اما باید نسبت به پیامدهای ناگوار و دیرپای این مرگ‌ومیرها هم بی‌توجه نبود. پژوهش‌های زیادی، آثار ناگوار روحی و روانی و همچنین اقتصادی جنگ تحمیلی در میان خانواده‌های آسیب‌دیده از جنگ را مورد تأیید قرار داده‌اند. و این درحالی است که این خانواده‌ها در هنگام شهادت فرزندان خود مورد بیشترین تکریم‌ها از سوی جامعه و حکومت قرار می‌گرفتند. مردم خانواده‌های شهدا را ریز چتر حمایت روانی خود گرفته و حکومت نیز از لحاظ اقتصادی آنان را که به کمک‌های مالی نیاز داشتند مورد حمایت خود قرار می‌داد. از طرف دیگر عمده شهدای ما جوان و مجرد بودند و در مدیریت معنوی خانواده نقش چندانی نداشتند. اما کرونا قربانیان خود را عمدتاً از میان کسانی انتخاب می‌کند که محور و ستون خانواده هستند. نیازمندی اعضای خانواده به آنان به گونه‌ای است که فقدان آنان به سرعت تأثیر درآمدت خود را نشان خواهد داد. در هر حال، خانواده‌های قربانیان کرونا از لحاظ روحی و روانی تقریباً مورد هیچ حمایتی قرار نمی‌گیرند و این هم به دلیل شرایط کرونایی است که خانواده‌ها را از یک دلجویی ساده از طرف مردم محروم کرده است. حکومت نیز از لحاظ اقتصادی در شرایطی نیست که بتواند از این آسیب دیدگان حمایت کند. در این شرایط، اعضای خانواده، و بیشتر پسران و دختران جوان خانواده، ناگهان خود را بی‌پناه می‌بینند. به ناگاه خانواده‌ای فاقد پدر یا مادر می‌شود. مفهوم خانواده به ناگاه از معنا تهی می‌شود. خانواده منهای یک یا چند فرزند کماکان خانواده است. باشیم که در ایران، وابستگی فرزندان به والدین بسیار عمیق و دیرپا است. حال آن‌که کرونا ما را با اضمحلال نهاد خانواده مواجه کرده است. پدیده نامبارکی که در آن فرزندان جوان خانواده، در حالی که بیشترین نیاز روحی به حمایت دارند اما شرایط کرونایی باعث می‌شود که عزیزترین کسان خود را در تنهایی تقریباً مطلق به دل خاک بسپارند. تجربه‌ای بس شکننده و شگرف برای جوانانی بس نیازمند حمایت‌های معنوی و چه‌جا اقتصادی. تجربه احساس تنهایی و بی‌پناهی، برای کسانی که هرگز آن را تجربه نکرده‌اند و نیز هیچ نوع آموزشی هم برای مواجهه احتمالی با چنین شرایطی ندیده‌اند می‌تواند منشأ بسیاری از افتا‌رهای پرخطر برای آنها باشد. پیامدهای ناگوار چنین مصیبت ملی مطمئناً در درازمدت آثار خود را بیشتر نشان خواهد داد. مدیریت کرونا در کشور از هم‌اکنون باید مدیریت آن پیامدها را به جد در دستور کار خود قرار دهد.

چگونگی مدیریت بحران کرونا در بهشت زهرا (س)

سازمان بهشت زهرا(س) در اواخر بهمن ماه ۱۳۹۸ با تجربه حاصل از انجام امور متوفیان ناشی از بیماری H1N۱ که از مهرماه ۹۸ با آن روبه‌رو بوده، با پذیرش اولین متوفای ناشی از کرونا، با سرعت وارد فاز پیش‌بینی و طراحی تمهیدات لازم جهت پیشگیری و مقابله به بحران احتمالی شد. لذا در احتمال ساعات اولیه تشخیص بحران احتمالی با تشکیل ستاد بحران و پیشگیری و مقابله با ویروس کرونا، نسبت به برگزاری جلسات کارشناسی اقدام از روش‌های منظمی برای پیش‌بینی همه احتمالات و نقاط بحران خیز و آسیب‌پذیر استفاده و در این راستا و برای اولین بار دستورالعمل و شیوه نامه درون سازمانی عملیات مدیریت اجساد براساس تجربیات و با ویژگی حفظ سلامت و بهداشت محیط و پرسنل و شهروندان را قبل از همه دستگاه‌های اجرایی و مرتبط کشور در خصوص بحران کرونا تدوین و سرلوحه خدمات خویش قرار داده است و امروز را همچنان با گذشت ۱۸ ماه از زمان شروع بحران با همان شدت پیگیری و به سرانجام می‌رساند.

■ **اقدام مهم و کلیدی سازمان بهشت زهرا (س) در مدیریت بحران کرونا**

۱- دفن با کرامت متوفیان کرونا و تعیین محل دفن طبق نظر خانواده‌ها در هر قطعه‌ای که درخواست داشتند:

دفن با کرامت و رعایت کامل نکات شرعی و بهداشتی در بهشت زهرا(س) و تکریم خانواده‌های داغدار و دفن اموات کرونایی طبق نظر و درخواست خانواده‌ها در هر نقطه و قطعه‌ای که درخواست داشتند. تبدیل به افتخار ملی و فرامی برای کشور ایران اسلامی شد، به نحوی که سازمان بهشت زهرا(س) با توجه به تجربیات گذشته و درک صحیح شرایط بحرانی روحی و روانی خانواده‌ها در شرایط ویژه کرونا، ضمن تکریم و تعظیم واهدادهای داغدار در بهبود روند خدمات‌رسانی با بهره‌گیری از تجارب گذشته و مطالعه بحران‌های تاریخی با فراهم کردن زیرساخت‌های مناسب در سازمان، سیاست دفن با کرامت و تعیین محل دفن متوفی کرونایی طبق نظر خانواده‌ها در هر قطعه‌ای ا که درخواست داشتند، در پیش گرفته و موجبات رضایتمندی صدرصدی خانواده‌ها را فراهم کرد.

۲- انجام ۱۰ مرحله غربالگری پی‌ری و بی‌داشتن تلفات در بین پرسنل سازمان بهشت زهرا(س) تاکنون:

صیانت سازمان از کارکنان شاغل و همچنین شهروندان و مراجعه‌کنندگان امر بسیار مهمی است، زیرا به‌دلیل شتاب و چالش‌هایی که در آیدهم‌ها بویژه کرونا وجود دارد، یکی از گروه‌های آسیب‌پذیر، پرسنل ار‌امستان‌ها هستند. انجام ۱۰ مرحله غربالگری در سازمان بهشت زهرا(س) گامی بسیار مهم محسوب و اقدامات بهداشتی در سازمان قابلیت مستندسازی و چاپ در مجلات بین‌المللی را دارد. کارکنان سازمان بهشت زهرا(س) در این بحران بعضاً حتی از دیدن خانواده‌هایشان نیز محروم و مجبور بودند که در محل کار خود قرنطینه شوند، در حالی که همه دستگاه‌ها و نهادها ساعات فعالیت و کار خود را تقلیل داده‌اند و همچنین اندازه دارد و مستمراً اغلب روزها را دورکاری دارند، کارکنان سازمان بهشت زهرا(س) با حضور مضاعف و افزایش ساعات کاری بیشتر، موجبات رضایتمندی و تکریم خانواده‌های داغدار و سربلندی و عزت برای ایران اسلامی شده‌اند. لازم به ذکر است حفظ جان و سلامت کارکنان بهشت زهرا(س) از ابتدای این بحران از برنامه‌های راهبردی در دستور کار قرار داشته و انجام آزمایش‌های دوره‌ای و غربالگری و در اقدام اخیر تزریق واکسن کرونا به کارکنان سازمان بهشت زهرا(س) و همچنین نیروهای طلبه جهادی و پرسنل و اوطلب باث‌شد تا سازمان بهشت زهرا(س) بحمدالله تا این لحظه هیچ گونه تلفاتی در حوزه نیروی انسانی نداشته باشد.

در نگاهی گذرا به ۵ موج سهمگین کرونایی کشور می‌توان به اهمیت موضوع مدیریت اجساد کرونایی در سازمان بهشت زهرا(س) و حماسه‌ای که پرسنل این سازمان در خدمات‌رسانی شبانه روزی به مردم عزیزمان ارائه کردند، پی برد. در تقسیم‌بندی زیر می‌توان نقطه شروع و اوج از نظر تعداد متوفی کرونا در سازمان بهشت زهرا(س) مرتب‌تب با ۵ یک بحرانی را این چنین مشاهده کرد:

- **موج اول:** شروع ۹۸/۱۲/۲۰ با یک متوفی/ اوج ۹۹/۰۷/۱۴ با ۱۱۹ متوفی
روزهای ملتهب در فواصل زمانی شروع تا اوج موج دوم ۲۶ روز پیاپی
- **موج دوم:** شروع ۹۹/۰۲/۲۰ با ۹۹۰ متوفی/ اوج ۹۹/۰۵/۰۴ با ۱۱۶ متوفی
روزهای ملتهب در فواصل زمانی شروع تا اوج موج سوم ۴۹ روز پیاپی
- **موج سوم:** شروع ۹۹/۰۶/۲۷ با ۹۹۰۴۱۹ متوفی/ اوج ۹۹/۰۸/۱۵ با ۱۷۳ متوفی
روزهای ملتهب در فواصل زمانی شروع تا اوج موج چهارم ۱۳۳ روز پیاپی
- **موج چهارم:** شروع ۹۹/۱۲/۲۸ با ۹۹۱۲۰۵ متوفی / اوج ۱۴۰۰/۰۲/۱۰ با ۱۵۶ متوفی
روزهای ملتهب در فواصل زمانی شروع تا اوج موج چهارم ۱۴۷ روز پیاپی
- **موج پنجم:** شروع ۱۴۰۰/۴/۱۳ با ۱۴۰۰۵۵۵ متوفی / اوج جمعه ۱۴۰۰/۵/۲۱ با ۲۱۶ متوفی
روزهای ملتهب همچنان ادامه دارد.